

## Alumninetwerk mbo vakvrouwen

Deze tool biedt handvatten aan bèta-technische mbo-opleidingen om een alumninetwerk van vakvrouwen in de techniek en ICT op te zetten en om hun ervaring in te zetten in voorlichting- en onderwijsactiviteiten. Alumni zijn oud-studenten die werken of doorstuderen in de techniek en ICT.

Het doel van dit alumninetwerk is het bevorderen van contacten tussen alumni en studenten, tussen de alumni en de opleiding en tussen de alumni onderling. De eerste twee delen van de tool zijn bedoeld voor opleidingsmanagers en docenten van techniek- en ICT-opleidingen die een alumninetwerk willen opzetten en die vooral vrouwelijke alumni willen inzetten bij voorlichting- en onderwijsactiviteiten. Het derde deel gaat over het vastleggen van de verantwoordelijkheid en de communicatie met de alumni.

In deze tool besteden we vooral aandacht aan het contact met de vrouwelijke alumni van de mbo-opleidingen in de bètatechniek, omdat zij onmisbaar zijn als rolmodel voor vmbo leerlingen die nog een studiekeuze moeten maken en voor mbo studentes als inspirerend voorbeeld bij het leren functioneren in de beroeps cultuur.

### Deel 1: Het opbouwen en onderhouden van een alumninetwerk

#### Alumnibestand aanleggen

De basis van een goed werkend alumninetwerk is het opzetten en onderhouden van een alumnibestand. Studenten kunnen al tijdens hun opleiding, bijvoorbeeld in de laatste fase, gewezen worden op het nut van een blijvend contact met de opleiding. Op dat moment zijn de toekomstige alumni nog in huis en dus gemakkelijk benaderbaar. Zij kunnen dan al worden gemotiveerd om er in de toekomst voor te zorgen dat de gegevens die over hen in het alumnibestand staan up-to-date blijven.

Wanneer studenten zich inschrijven in het alumnibestand moeten ten minste de volgende gegevens van de student vastgelegd worden:

- ❖ Naam
- ❖ Geslacht
- ❖ Adres
- ❖ Mobiel telefoonnummer
- ❖ E-mailadres
- ❖ Opleiding
- ❖ Naam stagebedrijf
- ❖ Werkgever en functie
- ❖ Vervolgstudie
- ❖ Bereidheid om te participeren in voorlichting en onderwijsactiviteiten

Het is van belang om de studenten al tijdens de opleiding te binden aan de onderwijsinstelling, bijvoorbeeld door een beroep op hen te doen voor het uitvoeren van extra-curriculaire activiteiten, zoals open dagen en peer-to-peer-coaching van studentes. Denk ook aan activiteiten waarbij ze zich in kunnen zetten voor de onderwijsinstelling of waarmee ze hun kennis kunnen verbreden. Deze activiteiten kunnen georganiseerd

worden in het kader van het loopbaanoriëntatie programma, zoals een arbeidsmarktexcursie of een bedrijfsbezoek. Daarnaast kunnen ze actief zijn om voorlichting te geven op vo-scholen over de opleiding. Lees meer over voorlichting op vo-scholen onder het kopje 'Alumni als voorlichters'.

### Checklist

- Betrek studenten tijdens de opleiding al bij voorlichting en open dagen.
- Maak een invulblad 'inschrijving alumninetwerk techniek & ICT'.
- Motiveer studentes om rolmodel te worden voor meisjes in techniek- en ICT-opleidingen.
- Vraag studenten aan het eind van de opleiding of je hun persoonsgegevens mag bewaren in het kader van het alumninetwerk en bewaar deze toestemming in het kader van de AVG.
- Zorg dat het beheer van deze gegevens in overeenstemming is met de voorschriften uit de AVG.

### Up-to-date houden van het alumnibestand

De bruikbaarheid van het alumnibestand staat of valt met het up-to-date houden van gegevens van de alumni. Daarom is het vanzelfsprekend van belang dat er geregeld gecontroleerd wordt of de gegevens nog kloppen, ook nadat de alumni al een paar jaar de opleiding afgerond hebben. Om deze reden is het van belang om altijd meerdere contactgegevens van de alumni te hebben, door zowel het e-mailadres als het telefoonnummer te registreren. Ook is het aan te bevelen om contact met de alumni op social media te zoeken, bijvoorbeeld op LinkedIn. Op LinkedIn kan er een speciale groep aangemaakt worden voor alumni van de opleiding of de sector. Aangezien LinkedIn al ingericht is op het aanmaken van een professioneel profiel is gemakkelijk te achterhalen wat de actuele functies en werkgevers van alumni zijn. Daarnaast kan in de groep een bericht geplaatst worden waarin de alumni gevraagd worden om eventuele wijzigingen van hun gegevens door te geven.

### Checklist

- Informeer geregeld naar wijzigingen, bijvoorbeeld via email en WhatsApp.
- Onderhoud contact op social media, zoals LinkedIn, om contactgegevens up-to-date te houden.
- Maak een LinkedIn groep aan voor de alumni van de opleiding.

### Contact houden met alumni

Om contact te houden met de alumni is het van belang om af te spreken op welke manier en hoe vaak er gecommuniceerd wordt met oud-studenten. Door geregeld contact te hebben met de alumni blijven zij zich verbonden voelen met de opleiding en worden ze er ook aan herinnerd dat ze opgenomen zijn in het alumninetwerk. De contactmomenten kunnen op verschillende manieren worden ingevuld, bijvoorbeeld

door het plaatsen van berichten op social media, zoals de LinkedIn groep, een oproep rond te sturen om mee te werken aan de open dag of een gerichte vraag om een bedrijfsbezoek te organiseren.

### Checklist

- Betrek de afdeling marketing en communicatie bij het bedenken hoe het contact met alumni vorm krijgt.
- Zorg voor contactmomenten verspreid over het jaar door bijvoorbeeld berichten op social media, zoals in de LinkedIn groep.

## Extern netwerk voor vrouwelijke rolmodellen in techniek en ICT

### Spiegelbeeld

Vrouwelijke alumni die ook buiten de eigen school actief willen zijn als rolmodel kunnen zich aanmelden in Spiegelbeeld. Dit is de online database van VHTO waarvoor inmiddels meer dan 2300 bèta-technisch opgeleide professionele vakvrouwen zich hebben ingeschreven. VHTO doet een beroep op hen voor allerlei activiteiten om meisjes te interesseren voor techniek en ICT, ook op veel vmo-scholen in uw regio. Oud-studentes maken via Spiegelbeeld deel uit van een landelijk netwerk en krijgen begeleiding bij het uitvoeren van activiteiten als rolmodel.

### Checklist

- Wijs studentes op het bestaan van Spiegelbeeld en [www.vhto.nl/projecten/spiegelbeeld/aanmelden-database-spiegelbeeld](http://www.vhto.nl/projecten/spiegelbeeld/aanmelden-database-spiegelbeeld).
- Vraag Spiegelbeeld-flyers op bij VHTO en geef die aan de studentes.
- Leg uit dat er veel vraag is naar rolmodellen die het leuk vinden over hun opleiding en werk te vertellen aan vmo-meisjes.

## Deel 2: De meerwaarde van het alumninetwerk

Het onderhouden van contacten met oud-studenten heeft voor zowel de alumni als voor de opleiding meerwaarde. Alumni kunnen een grote rol hebben voor de opleiding als rolmodel. Deze rol van vakvrouwen die doorleren of werken in de techniek of ICT is van groot belang voor de studentes die nu een techniek- of ICT-opleiding volgen waar relatief weinig meisjes studeren. Door vrouwelijke alumni aan de opleiding te binden kan de opleiding beter insprijnen op de specifieke behoeften van hun vrouwelijke studenten. Voor de alumni heeft het meewerken aan activiteiten van hun vroegere opleiding als meerwaarde dat ze het verschil kunnen maken voor andere vrouwen en zelf een groter netwerk opbouwen binnen de sector door het contact met de andere alumni.

### Alumni als voorlichters

Nog voor je alumni inzet als rolmodel voor studentes, kunnen alumni al meerwaarde hebben bij het werven van nieuwe studenten. Dat kan door alumni in te zetten als voorlichters bij open dagen en op vo-scholen. Alumni kunnen vo-leerlingen die op het punt staan om een studiekeuze te maken enthousiasmeren voor de techniekopleiding die zij hebben gevolgd, door te vertellen over hun studie-ervaringen en over werk dat ze doen. Deze werkervaring kan een opleiding voor vo-scholieren een stuk minder abstract maken, omdat de oud-studente vanuit de praktijk kan laten zien welke beroepsperspectieven een bepaalde opleiding heeft. De vrouwelijke alumni hebben hierin een specifieke rol. Door hen als voorlichters in te zetten zien meisjes dat een techniekopleiding ook voor hen een optie kan zijn. Tijdens open dagen kan de onderwijsinstelling de (vrouwelijke) alumni uitnodigen om een voorlichting te geven of aanwezig te zijn en met aanstaande studenten te praten. Om alumni in te zetten als voorlichter in het voortgezet onderwijs kan de onderwijsinstelling zelf contact opnemen met toeleverende vo-scholen in de omgeving of hierin samenwerken met VHTO.

VHTO organiseert speeddates op vo-scholen waarbij meisjes voorafgaand aan de profiel-en/of studiekeuze in groepjes in gesprek gaan met vrouwen die zelf werkzaam zijn in de bèta, techniek of ICT. Deze vrouwen hebben zich ingeschreven in Spiegelbeeld, de online database. Ook de vrouwelijke alumni kunnen zich inschrijven in Spiegelbeeld en aanhaken bij een groter netwerk van vrouwen in de techniek. Voor meer informatie over deze speeddates kunt u terecht op:

<https://www.vhto.nl/projecten/spiegelbeeld/activiteiten/speeddaten/>

### Checklist

- Vraag alumni als voorlichter op open dagen.
- Vraag alumni als voorlichter op vo-scholen, bijvoorbeeld bij speeddates van VHTO.
- Wijs vrouwelijke alumni op de mogelijkheid om zich in te schrijven bij Spiegelbeeld ([www.spiegelbeeld.nl](http://www.spiegelbeeld.nl)).

### Alumni als gastdocenten

Sommige alumni zijn geschikt om als gastdocent lessen te laten verzorgen, bijvoorbeeld als zij een aansprekende of specialistische functie hebben. Er zijn verschillende mogelijkheden om invulling te geven aan alumni als gastdocent. Zo kan je alumni voor

één les uitnodigen, bijvoorbeeld om een masterclass te geven, of om een bepaald onderwerp toe te lichten en extra context uit de praktijk te geven. Je kan er ook voor kiezen om enkele alumni te vragen een lessenreeks te geven. Bij deze tweede optie is het aan te raden om de alumni op didactisch niveau te ondersteunen, bijvoorbeeld in de vorm van een workshop 'Hoe geef ik een gastles'. Veel bedrijven ondersteunen samenwerking met opleidingen. Het inzetten van vrouwelijke alumni als gastdocent heeft een dubbel gunstige uitwerking. Ten eerste zijn er nog weinig vrouwelijke vakdocenten techniek waardoor er op deze manier toch een vrouw voor de klas komt te staan die haar vakkennis inbrengt. Daarnaast fungeren deze vakvrouwen als rolmodel voor zowel meisjes ('misschien is dit beroep ook iets voor mij') als jongens ('ook vrouwen zijn geschikt voor de techniek').

### Checklist

- Nodig alumni uit voor een enkele gastles.
- Nodig alumni uit voor een lessenreeks.
- Biedt de gastdocenten een didactische training aan.
- Kies voor vrouwelijke alumni in het geval van een opleiding waar relatief weinig meisjes studeren.

### Alumni als mentors

Alumni kunnen ook als mentor van studenten fungeren. Mentoren adviseren en begeleiden andere studenten bij het vinden van een stage of een baan, bij het doorlopen van de stage en bij de start op de arbeidsmarkt. Een mentor is bij voorkeur een *peer* van de student, iemand die de student kan begeleiden, omdat diegene een vergelijkbare achtergrond heeft waardoor de student zichzelf in de mentor herkent. Voor studentes in opleidingen met weinig meisjes is het van grote betekenis om een vrouwelijke mentor te hebben en om ervaringen te kunnen delen met een vrouw die in hetzelfde vakgebied is opgeleid en werkzaam is.

Mentoring heeft niet alleen voordelen voor de mentee. Optreden als mentor verruimt ook de ervaring van alumni en kan een nuttige aanvulling zijn op het cv. Bij mentoring kan de mentor o.a. coaching- en begeleidingsvaardigheden oefenen die van pas komen bij managementtaken.

VHTO kan de onderwijsinstelling ondersteunen bij het inzetten van alumni als mentor, bijvoorbeeld door het opzetten van een mentoring circle bij opleidingen waar relatief weinig studentes zijn. Via de link leest u meer informatie over de [mentoring circles](#) van VHTO.

### Checklist

- Peil de behoefte onder studenten naar vormen van mentoring.
- Nodig alumni uit voor het mentorschap.
- Organiseer in samenwerking met VHTO een mentoring circle.

## Deel 3: Duurzaam alumninetwerk

### Verantwoordelijkheid vastleggen

Om de kwaliteit en de continuïteit van het alumninetwerk te waarborgen is het nodig dat de verantwoordelijkheid voor het opzetten en onderhouden ervan is vastgelegd. Dat wil zeggen dat bepaalde rolhouders deze taken op zich nemen en zorgdragen voor de kwaliteit en voortgang. De verantwoordelijkheid voor dit alumninetwerk van mbo vakvrouwen techniek en ICT ligt op het niveau van de sector techniek en ICT. Op scholen waar sprake is van een instellingsbreed alumnibeleid is het alumninetwerk in de sector techniek en ICT een decentrale uitwerking van het algemene beleid

### Checklist

- Bepaal wie de rolhouders zijn voor het opzetten en onderhouden van het alumnibestand.
- Leg de specifieke verantwoordelijkheden vast in de taakomschrijving van de rolhouders.

### Communicatie met alumni

Om in contact te blijven met alumni is het van belang om een communicatieplan te maken. Het is aan te bevelen om dit specifieke onderdeel samen met de marketing en communicatie afdeling op te zetten. Door geregeld tekstcontact te hebben met de alumni blijven zij verbonden aan de opleiding en worden ze er ook aan herinnerd dat ze opgenomen zijn in het alumninetwerk. Deze contactmomenten kunnen op verschillende manieren worden ingevuld, bijvoorbeeld door het versturen van een maandelijkse nieuwsbrief en het plaatsen van berichten op social media.

Naast de schriftelijke communicatie met alumni is het aan te bevelen om ook activiteiten te organiseren. Denk hierbij aan netwerkgelegenheden, een workshop of een jaarlijkse alumnidag. Door de alumni weer 'in huis' uit te nodigen is direct persoonlijk contact mogelijk en ervaren ze dat hun inzet voor hun vroegere opleiding gewaardeerd wordt.

### Checklist

- Zoek samenwerking met de afdeling marketing en communicatie over een communicatieplan.
- Zorg voor contactmomenten door bijvoorbeeld een (rubriek in een) nieuwsbrief en berichten op social media.
- Organiseer activiteiten voor de alumni.